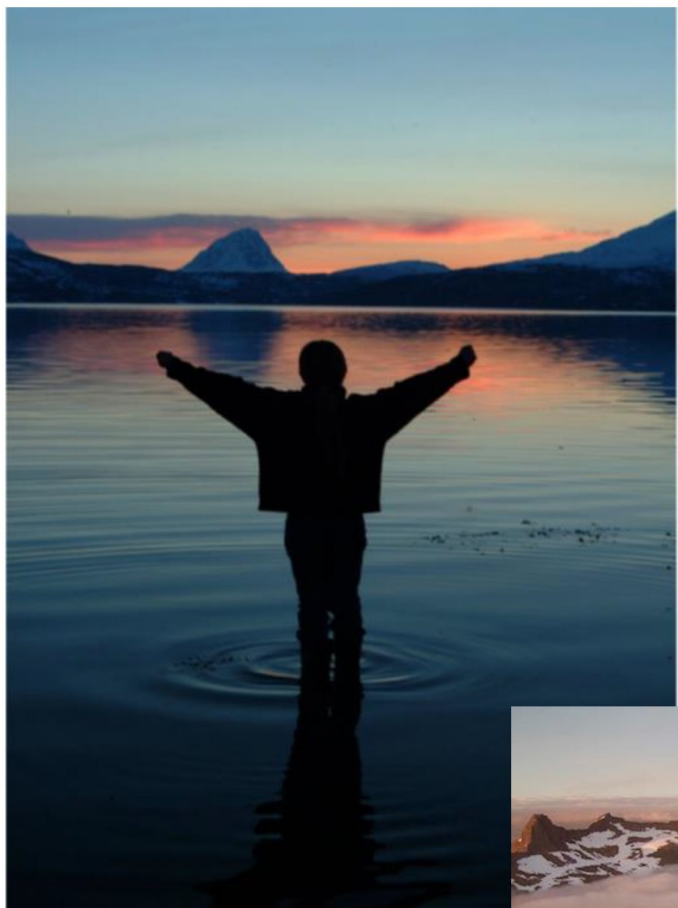

Trafikksikkerhetsplan

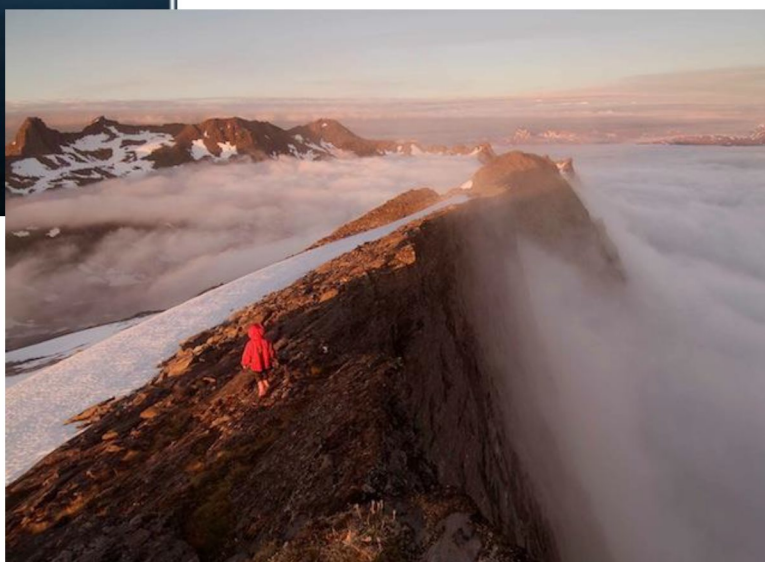
Salangen kommune

2021-2025

”Vi sprenger
grenser”

”sprek, romslig og
fremtidsrettet”

Innhold

1. Trafikksikkerhet i Salangen kommune	1
1.1 Kommunen har ansvar for trafikksikkerhet .	1
1.2 Hvorfor skal Salangen kommune ha en trafikksikkerhetsplan?	1
1.3 Nasjonale og regionale føringer i trafikksikkerhetsarbeidet	2
1.3.1 Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering (Meld. St. 40 2015-2016).....	2
1.3.2 Nasjonal transportplan 2022-2033 (Meld. St. 20 (2020-2021)	2
1.3.3 Barnas transportplan.....	2
1.3.4 Folkehelse og trafikksikkerhet.....	3
1.4 Organisering av trafikksikkerhetsarbeidet i Salangen kommune.....	3
1.5 Holdningsskapende arbeid	3
1.6 Trafikkforholdene i Salangen kommune	3
1.7 Ulykkestall for Salangen kommune 2010 - 2019	4
2. Planprosess	4
2.1. Planperiode	4
2.2. Planprosess og medvirkning.....	4
3. Strategidel	4
3.1. Hovedmål	4
3.2. Delmål	4
4. Handlingsdel – Tiltak	5
4.1. Holdningsskapende tiltak	5
4.2. Fysiske tiltak	5
4.3 Tiltaksliste.....	6

1. Trafikksikkerhet i Salangen kommune

1.1 Kommunen har ansvar for trafikksikkerhet

Trafikksikkerhet handler om å kunne bevege seg trygt i sitt lokalmiljø, enten man er fotgjenger, syklist eller bilist - barn, ungdom eller voksen. Kommunen har en viktig rolle i trafikksikkerhetsarbeidet. Kommunale veger er ofte skoleveger og veger til fritidsaktiviteter, familie og venner. Gjennom god arealplanlegging og gjennomtenkt plassering av boliger, skoler, barnehager, butikker m.m. kan kommunen bidra til bedre og tryggere ferdselsveier i lokalsamfunnene.

Kommunen har ansvar for trafikkopplæring i barnehage og grunnskole og er på den måten den offentlige myndigheten som først kommer i kontakt med framtidens nye trafikanter.

Uønsket atferd er utløsende eller medvirkende faktor i de fleste alvorlige ulykker. Høy fart, ruspåvirket kjøring, uoppmerksomhet og manglende bruk av bilbelte er eksempler på atferd som gir sterkt forhøyet risiko for alvorlig skade eller død. Å motvirke slik atferd vil være et viktig innsatsområde i trafikksikkerhetsarbeidet både nasjonalt, regionalt og i kommunene i årene fremover.

Kommunen har ansvar for investeringer, drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet. Som vegeier, har kommunen også et spesifikt ansvar for trafikksikkerhetstiltak på kommunale veger. I henhold til folkehelseloven og plan- og bygningsloven har kommunen et generelt ansvar for å forebygge skader og ulykker lokalt. Kommunen har ansvar og virkemidler som kan bidra til økt innsats i det lokale trafikksikkerhetsarbeidet.

Salangen kommune er en stor arbeidsgiver og kjøper av transporttjenester. I tillegg er vi eier av barnehage og skole. Det er viktig å sikre at trafikksikkerhetsplanen blir fulgt opp og tiltakene gjennomført. Prioriterte tiltak skal innarbeides i kommuneplanens handlingsdel/økonomiplan.

Troms og Finnmark fylkeskommune har ansvar for å fremme trafikksikkerheten i fylket. Kommunen kan søke om midler til arbeid rettet mot

trafikksikkerhet, forutsatt at kommunen har en politisk behandlet og vedtatt trafikksikkerhetsplan. Tilskuddene fordeles en gang i løpet av året, og det er en forutsetning at tiltakene blir gjennomført inneværende år. Retningslinjene gir både kommunen og andre aktører mulighet til å søke om tilskudd. Egenandelen ved søknad om fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler er minimum 20% for fysiske tiltak, mens holdningsskapende arbeid i prinsippet kan fullfinansieres. Tiltak til sikring av skoleveg har fortrinnsrett.

Trafikksikkerhetsplan Salangen kommune 2021 – 2025 skal danne grunnlaget for videreføring av trafikksikkerhetsarbeidet i Salangen kommune.

1.2 Hvorfor skal Salangen kommune ha en trafikksikkerhetsplan?

Gjennom arbeidet og prosessen med planen vil en kunne få en økt forståelse og bevisstgjøring omkring viktigheten med trafikksikkerhet. Selve planen vil ha en opplisting av prioriterte tiltak i planperioden. Denne planen er nr. 2 i rekken av trafikksikkerhetsplaner i Salangen kommune. Planen har hatt og skal ha som hovedfunksjon å være et styringsverktøy for et målrettet trafikksikkerhetsarbeid i kommunen. Den første planen var vedtatt i 2004 og er utgått på dato.

Planen inneholder en strategidel og en handlingsdel som inneholder holdningsskapende tiltak og fysiske tiltak.

Trafikksikkerhetsplanen skal ses i sammenheng med Kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplan.

Implementering av trafikksikkerhetsplan skal gjøres gjennom daglig oppfølging av mål og strategier i enhetene, og gjennom kommuneplanens handlingsdel/økonomiplan.

1.3 Nasjonale og regionale føringer i trafikksikkerhetsarbeidet

1.3.1 Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering (Meld. St. 40 2015-2016)

Regjeringen legger til grunn at Norge er verdensledende innen trafikksikkerhet på veg, som følge av målrettet, tverrsektoriell, kunnskapsbasert og langsiktig innsats. Trafikkulykker utgjør likevel et betydelig samfunnsproblem, og omfanget av tapte liv er uakseptabelt. Trafikksikkerhet må derfor fortsatt ha høy prioritet, med nullvisjonen som et av hovedmålene for transportpolitikken. Det vises til at mange av de enkle og mest effektive trafikksikkerhetstiltakene er tatt i bruk. Med et relativt lavt antall trafikkulykker blir ytterligere reduksjon i antallet drepte og hardt skadde stadig mer krevende og avhengig av økt og felles innsats fra flere offentlige aktører. Hovedinnretningen på meldingen er derfor å belyse tverrsektorielle utfordringer og behov i trafikksikkerhetsarbeidet, og bidra til bedre overordnet forankring og økt samordning av den framtidige innsatsen.

I stortingsmeldingen presenterer regjeringen seks satsingsområder:

- Forankring av tverrsektorielt trafikksikkerhetsarbeid på overordnet nivå
- Bedre utnyttelse av tilsyns- og kontrollinnsatsen gjennom styrket tverretatlig samarbeid
- Mer effektiv formidling, enklere tilgang og bedre utnyttelse av kunnskap fra ulykkesundersøkelser:
Retningslinjer for registrering av vegtrafikkulykker og økt utveksling av skade- og ulykkesdata
- Forskning på trafikksikkerhet
- Framtidige satsingsområder

Generelt vil regjeringen videreføre en bred tilnærming i trafikksikkerhetsarbeidet, en målrettet innsats mot de alvorligste ulykkestypene og en målrettet innsats mot risikogrupper. Det trafikantrettede trafikksikkerhetsarbeidet skal vektlegges.

1.3.2 Nasjonal transportplan 2022-2033 (Meld. St. 20 (2020-2021))

Nasjonale mål og hovedområder for innsats: Regjeringen viderefører i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 nullvisjonen for drepte og hardt skadde. Ambisjonen er at det innen 2030 skal være maksimalt 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken, hvorav maksimalt 50 drepte. Regjeringen vil i planperioden rette innsatsen mot følgende fem hovedområder:

- Mer for pengene
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepte og hardt skadde
- Enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet

1.3.3 Barnas transportplan

Nasjonal transportplan 2018-2029 inneholder for første gang et eget kapittel om Barnas transportplan. I planen presiseres det at barn og unge er dagens og framtidens trafikanter, og dette må det tas hensyn til også i overordnede planer.

Regjeringen vil:

- Legge til rette for at åtte av ti barn og unge skal velge å gå eller sykle til skolen
- Styrke trafikksikkerheten for barn og unge
- Legge vekt på barn og unges behov i planleggingen og utviklingen av transportsystemet
- At det skal legges vekt på hensynet til barn og unge i lokal og regional planlegging
- Følge opp transportetatene og Avinor når det gjelder hensynet til barn og

- unge i utviklingen av transportinfrastrukturen
- Styrke kompetansen om trafiksikkerhet i barnehage og skole

1.3.4 Folkehelse og trafiksikkerhet

Trafikkulykker vurderes som et betydelig folkehelseproblem på tross av en markant reduksjon av antallet alvorlige trafikkulykker siden 1970. Det er spesielt for unge mennesker at trafikkulykker utgjør en viktig årsak til tidlig død, helsetap og redusert livskvalitet. Regjeringen vil i tråd med Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen mestring og muligheter, forsterke det tversektorielle samarbeidet for å forebygge ulykker. Det er viktig at kommunen integrerer det ulykkesforebyggende arbeidet generelt, og trafiksikkerhetsarbeidet spesielt i sitt folkehelsearbeid.

1.4 Organisering av trafiksikkerhetsarbeidet i Salangen kommune

Trafiksikkerhetsarbeidet i Salangen kommune er forankret hos administrasjonssjefen.

Fokus på trafiksikkerhet er en tverrsektoriell oppgave og det er av avgjørende betydning for arbeidet at den enkelte enhetsleder bidrar og sørger for at tiltak i planen blir gjennomført.

1.5 Holdningsskapende arbeid

Holdningsskapende arbeid er viktig, viktig fordi dette arbeidet også setter fokus på oss sjøl når vi er en del av trafikkbildet. Holdningsskapende arbeid har som mål å påvirke folks adferd og hvordan ulike tiltak kan gjøre det tryggere å ferdes i trafikken, enten du er bilist, gående eller syklist. Holdningsskapende arbeid får vi best resultat når vi samhandler på tvers av kunnskap og erfaring, alder og kjønn, offentlig og privat næringsvirksomhet, frivillige organisasjoner og grendelag.

En konsekvens av at godt holdningsskapende arbeid vil føre til mange gode tiltak, som sykkelprøver/sikker på sykkel med fokus på hjelmbruk, refleksmateriell/refleksdemonstrasjoner og sikkerhet i skolebussen. Arrangement av ulike slag, f.eks. temamøte med søkelys på nødvendig/unødvendig bilkjøring til/fra skole og barnehage, samt bilkjøring i skoleområdet.

1.6 Trafikkforholdene i Salangen kommune

Det offentlige vegnettet i Salangen kommune er fordelt som følger:

Veitype	Lengde i km	Prosent av totalt veinett
Fylkesvei	100	67
Kommunal vei	42,5	29
Privat vei	6	4
SUM	148,5	100

Tabell 1

Det er 4,5 kilometer med fortau/gang-og sykkelveg i kommunen forvalter samt 4,5 km fortau. Videre er det 300 kommunale parkeringsplasser. Kommunen drifter ca. 1000 gateløys langs offentlig veg. Salangen kommune har ingen hovedplan for veg eller egen vegnorm. Den absolutt største utfordringen ligger i det store vedlikeholdsbehovet og etterslep av vedlikehold på de kommunale vegene i kommunen. Dette gjelder både veggrunn, overflate og grøfte-/dreneringssystem foruten siktproblematikk i kryss.

Fylkeskommunen har ansvar for den praktiske gjennomføringen av skoleskyss i de tilfeller der avstanden fra hjemmet til skolen er over 2 km for 1. årstrinn og over 4 km for resten av grunnskolen. Innenfor disse avstandene har elevene etter grunnskoleloven krav på skyss der skolevegen er «særlig farlig». Da det ikke finnes spesifikke kriterier på hva «særlig farlig» skoleveg inne bærer, har kommunen et viktig ansvar i avgjørelsen av slike saker. Pr. i dag er strekningen Sjøvegan – Laberg definert som farlig trafikkvei.

Fylkesvei 84 går gjennom sentrum av Sjøvegan. Langs denne veien ligger Salangen skole, Sjøvegan videregående skole og Kulturhuset.

1.7 Ulykkestall for Salangen kommune 2010 - 2019

	I alt	Drepte	Hardt skadde	Lettere skadde	Uoppgitte
I alt	25	-	3	21	1
Bilførere	12	-	-	11	1
Bilpassasjerer	8	-	2	6	-
Moped	1	-	-	1	-
Sykkel	1	-	-	1	-
Fotgjenger	2	-	1	1	-
Andre	1	-	-	1	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabellen viser at det ikke var drepte i trafikken i Salangen kommune i tidsrommet 2010-2019. Totalt er det 25 skadde i trafikken i perioden. 20 av disse er i forbindelse med bilkjøring og det er bilfører/bilpassasjerer som er rapportert skadde. Det er rapportert om 2 skadde fotgjengere, herav en hardt skadd.

En undersøkelse foretatt av Trygg Trafikk viser at underrapportering av ulykker er stor. Trolig er registreringen av meget alvorlige og alvorlige ulykker bare 37% og for lettere grad av skader bare 15%. På bakgrunn av dette er det grunn til å anta at tallene reelt sett er høyere, med unntak av antall drepte.

2. Planprosess

2.1. Planperiode

Den forrige trafiksikkerhetsplanen var vedtatt i 2004. Denne planen er derfor ingen rullering av forrige plan. Planperiode for denne planen vil bli 2021 – 2024. Det forutsettes at planen blir rullert en gang i hver kommunestyreperiode.

2.2. Planprosess og medvirkning

Det var varslet oppstart av ny trafiksikkerhetsplan i 2018. Oppstartsvarselet var annonsert i Folkebladet og lagt ut på kommunens hjemmeside med 1. november 2018. Det ble gitt informasjon til lederne innenfor skoleverket og barnehage. I alt er det kommet inn 14 innspill fra privatpersoner og organisasjoner. Alle innspill og kommentarer/vurderinger til disse finnes i eget vedlegg til planen.

3. Strategidel

3.1. Hovedmål

Hovedmålet for trafiksikkerhetsarbeidet i Salangen kommune bygger på «0-visjonen»: Ingen mennesker skal bli drept eller få varige skader på grunn av vegtrafikken i Salangen kommune. Planen skal bidra til at ulykkesrisikoen i kommunen reduseres, slik at alle får en reell opplevelse av trygghet og trivsel i trafikken.

3.2. Delmål

Fem delmål skal være styrende for de prioriteringene som blir gjort og tiltakene som blir etablert i planperioden:

1. Det skal være trygt å sykle langs vegene i Salangen. For å få flere av Salangen innbyggere til å gå eller sykle, er det viktig at forholdene legges best mulig til rette for økt sikkerhet og trygghetsfølelse, gjennom utbygging av gang- og sykkelveger eller ved å redusere fartsgrensene i områder der konfliktene mellom ulike trafikantgrupper er høye (aktuelt i sentrums- og boligområder).

2. Alle har – og tar – ansvar for å sikre seg i trafikken. Bruk av personlig verneutstyr (sikkerhetsbelte, barnesikringsutstyr, sykkelhjelm og refleks) reduserer trafikkulykkes omfang og alvorlighetsgrad. Bruken er større blant barn enn hos voksne, og det er derfor viktig å bevisstgjøre voksne på deres rolle som gode forbilder i trafikken. Refleksbruk er det beste - og billigste - trafiksikkerhetstiltaket for myke trafikanter. En stor del av kommunens befolkning ferdes langs vegger uten belysning. Det er viktig at alle aldersgrupper påvirkes til økt bruk av refleks ved ferdsel i mørket.

3. Trafiksikkerhet fra (regulerings)plan til virkelighet. Trafiksikkerheten er et viktig fokus når det utarbeides reguleringsplaner og situasjonsplaner i forbindelse med utbygginger. Noen ganger ser man imidlertid at regulerte gang-/sykkelveger og fortau blir utelatt i utbyggingsprosessen av kostnadmessige årsaker. Salangen kommune har en stor oppgave i å påse at intensjonen i planene blir fulgt opp – også i realiseringsfasen. Dette gjelder spesielt trafiksikkerhet for barn, unge, eldre og funksjonshemmede.

4. Trafikkopplæring skal innlemmes på alle trinn i barnehage og skole. Barnehage og skole er viktige arenaer for å etablere gode holdninger. Trafikk som tema må innarbeides i både barnehagens rammeplan og grunnskolens læreplan på alle trinn. Salangen kommune har ingen instruerende myndighet ovenfor videregående skole, men vil påvirke til at temaet trafikksikkerhet inkluderes i undervisningen.

5. Salangen kommune skal oppnå status som «Trafikksikker kommune». Trygg Trafikk har utarbeidet kriterier for en trafikksikker kommune. Kriteriene skal bidra til at det arbeides godt, målbevisst og helhetlig med trafikksikkerhet. Kommunen skal blant annet forankre trafikksikkerhetsarbeidet i kommunens øverste ledelse, arbeide sektorovergripende og utvikle gode rapporteringsrutiner med klar ansvarsfordeling.

4. Handlingsdel – Tiltak

Det foreslås trafikksikkerhetstiltak i to hovedgrupper: Holdningsskapende og fysiske tiltak. Disse må tilpasses hverandre. Bare slik kan vi nærme oss den visjonen som er lagt til grunn for denne planen og nå de delmålene som er formulert.

Sentralt i trafikkopplæringen er at alle trafikanter må lære å forholde seg til de trafikkforholdene som er der de ferdes, slik at de ferdes med minst mulig risiko. Parallelt må det arbeides med å bedre trafikksikkerheten.

4.1. Holdningsskapende tiltak

Tiltak 1: Trafikkopplæring skal innlemmes i undervisningen på alle trinn i barnehage og på 1. - 10. klassetrinn. Kommunen skal påvirke til at trafikk blir innlemmet i undervisningen i videregående skole.

Tiltak 2: Kommunen skal være pådriver for å bedre forholdene i trafikken for eldre og funksjonshemmede.

Tiltak 3: Kommunen skal arbeide for at personlig verneutstyr brukes av alle grupper – i alle

trafikksituasjoner gjennom for eksempel sykkelkontroll, fokus på hjelmbruk osv.

Tiltak 4: Kommunen skal gjennom handlingsplanperioden i ulike kanaler øke voksnes bevissthet som forbilder innenfor trafikksikkerhetsområdet.

Tiltak 5: Kommunen skal arbeide aktivt med holdningsskapende tiltak knyttet til ungdom og rus.

Tiltak 6: Kommunen som arbeidsgiver skal påvirke sine ansatte i tjeneste til å opptre med minst mulig risiko i trafikken.

Tiltak 7: Kommunen skal ha utarbeidet retningslinjer for tjenestereiser og forankret denne i alle sektorer.

Tiltak 8: Trafikksikkerhet skal være årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU)

Tiltak 9: Kommunen, som kjøper av ulike tjenester, stiller krav til samarbeidspartnere om trafikksikker adferd (transporttjenester og vei og vedlikeholdstjenester). Disse innarbeides i anbudsdokumentene.

4.2. Fysiske tiltak

Tiltak 1: Kommunen skal foreta en kartlegging av elevenes skoleveg med særlig tanke på å vurdere om skoleveg som kan betraktes som «særlig farlig».

Tiltak 2: Kommunen skal i planperioden søke å få gjennomført fysiske tiltak i henhold til tiltakslista som er vedlagt.

Tiltakslista skiller mellom kommunen og fylkeskommunen som veieier og ansvarlig. Salangen kommune kan ikke prioritere hvilke fylkeskommunale tiltak som skal gjennomføres og tidsangi dette. Lista gir et bilde på hva kommunen mener bør prioriteres. Når planen er vedtatt må Salangen kommune gå i dialog med fylkeskommunen for en avklaring om hva som kan realiseres og når.

4.3 Tiltaksliste

Pri	Tiltak	Mål	Frist	Kommentarer
Ansvar: Salangen kommune og Fylkeskommunen				
1	Salangen skole – fotgjengerfelt/fortau/trafikkavvikling	Skoleelever		
2	Uoversiktlig kryss Kongsveien/Helsesenterveien	Alle		
4	Vurdere gangveier/snarveier	Myke trafikanter		
Ansvar: Salangen kommune				
2	Strandsenteret – parkering/trafikkavvikling	Alle		Ses i sammenheng med sentrumsplan
2	Fortau Strandveien	Myke trafikanter		Ses i sammenheng med sentrumsplan
1	Fartsdpendende tiltak i Strandveien	Myke trafikanter		Ses i sammenheng med sentrumsplan
2	Autovern «skolebakken» - Labergshaugen	Alle		
3	Autovern «Liljedalbakken - Labergshaugen	Alle		
3	Nedsatt fartsgrense Elvenesveien	Alle		
3	Tilførselsvei til boligfelt Karavika	Alle		Avlaste St.Hansveien – ses i sammenheng med utbygging av boligfeltet
2	Gatelys, Gropaveien	Myke trafikanter		
Ansvar: Fylkeskommunen				
1	Sykehjemskrysset	Alle		Uoversiktlig kryss
2	Gang- og sykkelvei Laberg-Elvelund	Myke trafikanter		
1	Gatelys ved busslomme FV84 kryss Laberg	Myke trafikanter		
5	Innkjøring til Melen – sving	Myke trafikanter		
1	Avkjøring til Kulturhuset	Trygge vei for alle		Trinn 1: forbud mot å svinge til venstre fra øst. Trinn 2: omarbeiding av avkjøring
2	Gang- og sykkelvei Medby-Skårvik	Myke trafikanter		
1	Sikre kryssing av FV7810 - Garsnes	Myke trafikanter		Fotgjengerovergang
2	Gatelys Demma-Skårvik	Myke trafikante		
2	Gatelys kryss FV84-Sagelvbua	Myke trafikanter		
1	Avkjøring Byggtorget	Alle		
4	Utbedre fylkesvei Skårvikdalen	Alle		
3	Kryss 851/Folkets hus Laberg	Myke trafikanter		Gatelys, fotgjengerfelt
2	Kryss Medby-Salangsverket	Myke trafikanter		
1	Bjørstadsvingen RV84	Myke trafikanter		Gang- og sykkelvei
Ansvar: Privat/uavklart				
	Gatelys Kommunal vei-Per Olsen - Labergshaugen	Myke trafikanter		Privat vei
	Sikring av gammelbrua over Sagelva	Alle		Uavklart eierforhold